

Vliegbewegingen en overlast Gooise Meren 1ste kwartaal 2023

(1 november 2022 – 31 januari 2023)

- **Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen**
 - **Klachten en meldingen**
 - **Vliegbewegingen**

Inhoud

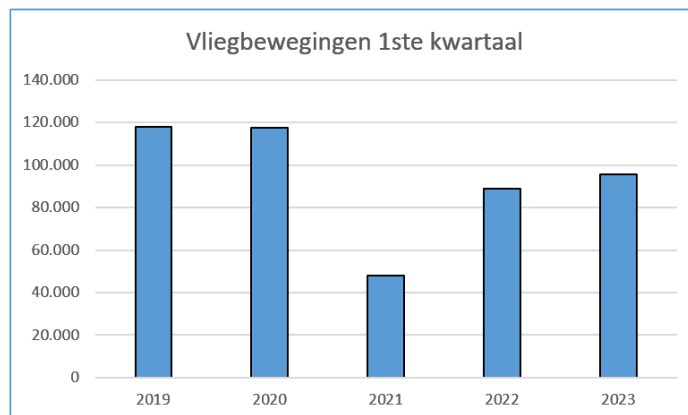
Inleiding, belangrijkste bevindingen en advies hinderaanpak	2
Advies hinderaanpak	3
Vliegbewegingen en overlast	4
Kerncijfers gemeente Gooise Meren	4
Muiden en Muiderberg	4
Naarden en Bussum	5
Burgemeenten	5
Schipholregio	6
Alternatieve klachtensite	6
Geraadpleegde bronnen	6
Bijlage 1 Klachten en melders Gooise Meren en burgemeenten	7
Bijlage 2 Vliegbewegingen Gooise Meren 1ste kwartaal 2023 versus 1ste kwartaal 2022 tot 4,5 km hoogte	8
Bijlage 3a Vliegbewegingen Muiden	9
Bijlage 3b Vliegbewegingen Muiderberg	10
Bijlage 3c Vliegbewegingen Naarden	11
Bijlage 3d Vliegbewegingen Bussum	12
Bijlage 4 Klachten en melders regio Schiphol	13
Bijlage 5 Vliegbewegingen van en naar Schiphol 1 ^{ste} kwartaal 2023 en 1 ^{ste} kwartaal 2022	14

Inleiding, belangrijkste bevindingen en advies hindersaanpak

In dit eerste verslag van het Schiphol van het gebruiksjaar 2023 informeren wij u over de hinder van het vliegverkeer dat van 1 november 2022 t/m 31 januari 2023¹ in onze gemeente en in de gehele Schipholregio ondervonden is.

Ondanks alle problemen bij de afhandeling van het vliegverkeer op de luchthaven Schiphol ligt het niveau van het aantal vliegbewegingen in het eerste kwartaal 2023 weer op 81% van voor de coronaperiode.

Het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat en de directie van Schiphol hebben de eerste stappen gezet om het aantal vliegbewegingen te gaan beperken. Vanzelfsprekend juichen wij deze ontwikkeling toe, maar zijn wel van mening dat Schiphol veel meer zou moeten en kunnen krimpen dan wat op dit moment de minister en Schiphol voor ogen hebben.

Bij de huidige plannen voor krimp gaat Schiphol bij lange na nog niet voldoen aan geluidsniveaus die de WHO voor vliegtuiggeluid aanbeveelt. Zelfs niet, als vliegtuigen ook nog 50% stiller zouden worden. Dat is een vermindering van 3 dB(A), die vanwege de eigenschappen van het menselijke gehoor nauwelijks waarneembaar is.

De negatieve gevolgen van vliegherrie blijken jarenlang veel te laag ingeschat. Dit concludeert het RIVM in het eerste kwartaal 2023 na een uitgebreid onderzoek onder omwonenden van vliegvelden in ons land. Al ruim twee decennia wordt gerekend met de verkeerde cijfers. Nu blijkt dat omwonenden veel heftiger reageren op de herrie van vliegtuigen dan voorheen leek. Het gevolg is dat al die jaren de negatieve gezondheidseffecten zijn onderschat. Het onderzoek toont keihard aan dat er veel meer mensen te maken hebben met de geluidsvervuiling van Schiphol dan tot nu toe werd aangenomen. Het aantal gehinderden en slaapverstoorden moet nu worden herberekend en zal veel hoger uitvallen dan tot nu toe het geval is.

Naast geluid is er ook nog de uitstoot van schadelijke stoffen. In opdracht van minister Mark Harbers heeft TNO vastgesteld dat er acht kankerverwekkende stoffen vrijkomen bij het verbranden van kerosine. Het rapport van TNO zorgde voor veel ophef, maar de situatie is nog veel ernstiger. Het RIVM toont liefst vijftig schadelijke stoffen die de luchtvaart dumpst in atmosfeer en bodem. In een brief, gebaseerd op onderzoek door kennisinstituut TNO, gaf de minister toe dat de luchtvaart in duizelingwekkende hoeveelheden kankerverwekkende stoffen uitstoot. Sommige stoffen overschrijden duizenden keren de norm die geldt voor industriële bedrijven. TNO heeft het onderzoek beperkt tot een vlieghoogte van slechts 900 meter. Voor de uitstoot van stikstofoxiden is via een onderzoek van de TU Delft inmiddels bekend dat daarmee meer dan 90 procent van de uitstoot niet wordt meegerekend.

Ook de telkens alarmerende rapporten van het IPCC zijn een meer dan valide reden om de omvang van de luchtvaart drastisch te beperken. Het beperkte innovatieve vermogen van de luchtvaart om echt stille, schone en klimaatvriendelijke vliegtuigen te ontwikkelen biedt ons geen andere keus.

De Werkgroep Toekomst Schiphol heeft gebruik makend van ministeriele stukken voor de huidige krimpplannen een scenario opgesteld waarbij Schiphol naar 250.000 vliegbewegingen kan krimpen zonder afbreuk toe doen aan de bereikbaarheid van Nederland en de Nederlandse economie. Net als voor de krimp kan vanaf

¹ De luchtvaartsector hanteert een gebruiksjaar dat loopt van 1 november t/m 31 oktober. Het gebruiksjaar en de kwartalen zijn dus twee maanden vroege ten opzichte van het kalenderkwartaal.

Schiphol ieder ander vliegveld waar ook ter wereld bereikt worden en omgekeerd. En voor vliegvakanties naar zonnige Europese bestemmingen zal voldoende en betaalbaar aanbod blijven bestaan. Voor zo'n 120 thans directe bestemmingen zal slechts een beperkt aantal passagiers een (extra) overstap moeten maken. Vliegen zal vermoedelijk duurder worden, waardoor frequentie kortstondige vliegreisje voor recreatieve doeleinden, stedentripjes, minder aantrekkelijk worden. Deze kleine nadelen staan in geen verhouding tot de verhoging van het welzijn van ruim 1,4 miljoen omwonenden van Schiphol, die thans niet alleen aan te hoge geluidsniveaus blootstaan, maar ook aan de uitstoot van schadelijke uitlaatstoffen. En de natuur en het klimaat zijn gebaat bij een halvering van de uitstoot van stikstof en broeikasgassen.

Advies hinderaanpak

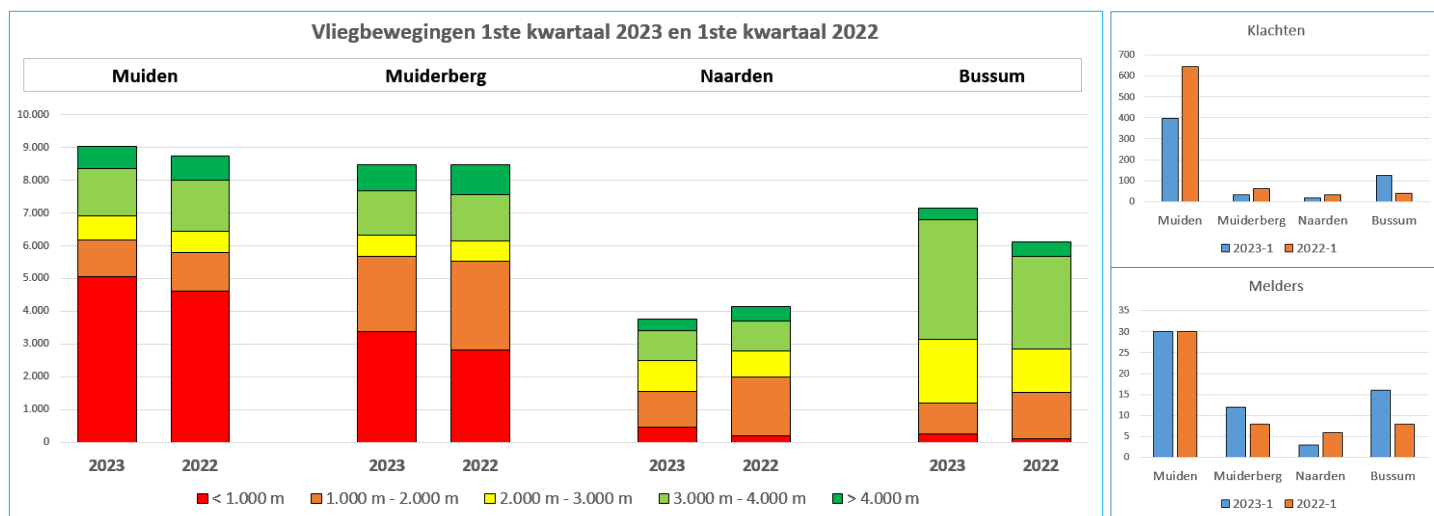
Om aan de leefbaarheid in de wijde omgeving van Schiphol geen verdere afbreuk te doen, resp. te verbeteren, beveelt de Klankbordgroep het gemeentebestuur van Gooise Meren en de lokale politieke partijen aan om zich respectievelijk via haar vertegenwoordiging in de BRS en in de landelijke politiek en met andere gemeenten in te zetten voor:

- Begrenzing van de luchtvaart tot maximaal 250.000 vliegbewegingen, door:
 - voortzetting van onderzoek naar het aantal bestemmingen en vliegbewegingen dat voor de Nederlandse economie van werkelijke betekenis is en welke andere mogelijkheden er nog zijn om het aantal vliegbewegingen terug te dringen;
 - het beprijzen van de schadelijk effecten van luchtvaart door het invoeren van milieuheffingen en het ontmoedigen van zeer goedkope, frequente vluchten voor recreatieve doeleinden;
 - betere aansluiting op het Europese net van hogesnelheidstreinen ter vervanging van korte vluchten.
- Het invoeren van vliegprocedures waarmee de geluidsbelasting en milieubelasting in de directe omgeving van Schiphol gereduceerd kunnen worden door:
 - toepassing van de geluidsarme CDA landingsprocedure (Continuing Descending Approach), waarbij vanaf grotere hoogte met minimaal motorvermogen met een constante dalingshoek op de landingsbaan wordt aangevlogen;
 - toepassing van de CCO klimprocedure (Continuous Climb Operations), waarbij het vliegtuig in één rechte lijn naar de kruishoogte klimt.
- Het betrekken van geluid tussen de 45 en 50 decibel bij het opstellen van luchtvaart specifieke MKBA's, het registreren van alle schadelijke uitstoot van het luchtvaart (en niet alleen de uitstoot op grondniveau en tot 900 meter hoogte en ook ultrafijnstof) en toetreding van Gooise Meren tot het Schone Lucht Akkoord.

Voor vragen over dit verslag kunt u een e-mail sturen aan info@minderhindergooisemeren.nl

Vliegbewegingen en overlast

Kerncijfers gemeente Gooise Meren

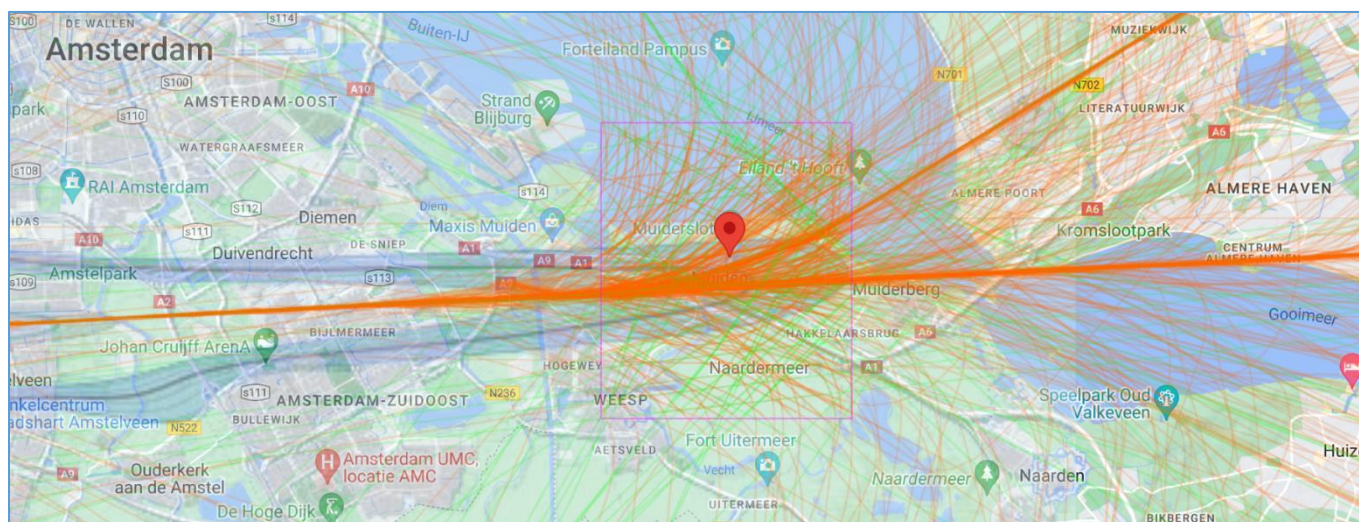

Muiden en Muiderberg

Het noordelijke gedeelte van onze gemeente ervoer weer de meeste overlast van het landende vliegverkeer op de Buitenveldertbaan. Het totaal aantal vliegbewegingen nam licht toe (Muiden +3%) of bleef gelijk (Muiderberg) ten opzichte van het eerste kwartaal van 2022, maar het aantal vliegbewegingen onder de 1.000 meter nam met 10% (Muiden) en 20% (Muiderberg) toe.

Het dalende verkeer wordt in die omgeving al ruim 10 km voor de Buitenveldertbaan naar een hoogte van 600 meter geleid. Volgens de Luchtverkeersleiding Nederland is dat noodzakelijk om het vliegverkeer voorspelbaar te maken, wat de capaciteit en de veiligheid te goede zou komen. Alleen bij een laag of verminderd verkeersaanbod is er iets meer ruimte voor luchtverkeersleider om toestellen langer op een hogere hoogte te laten vliegen, waardoor de geluidsoverlast minder is.

Het aantal klachten uit Muiden en Muiderberg was aanzienlijk minder dan in het eerste kwartaal 2022, maar het aantal melders van klachten bleef gelijk (Muiden) of nam toe (Muiderberg).

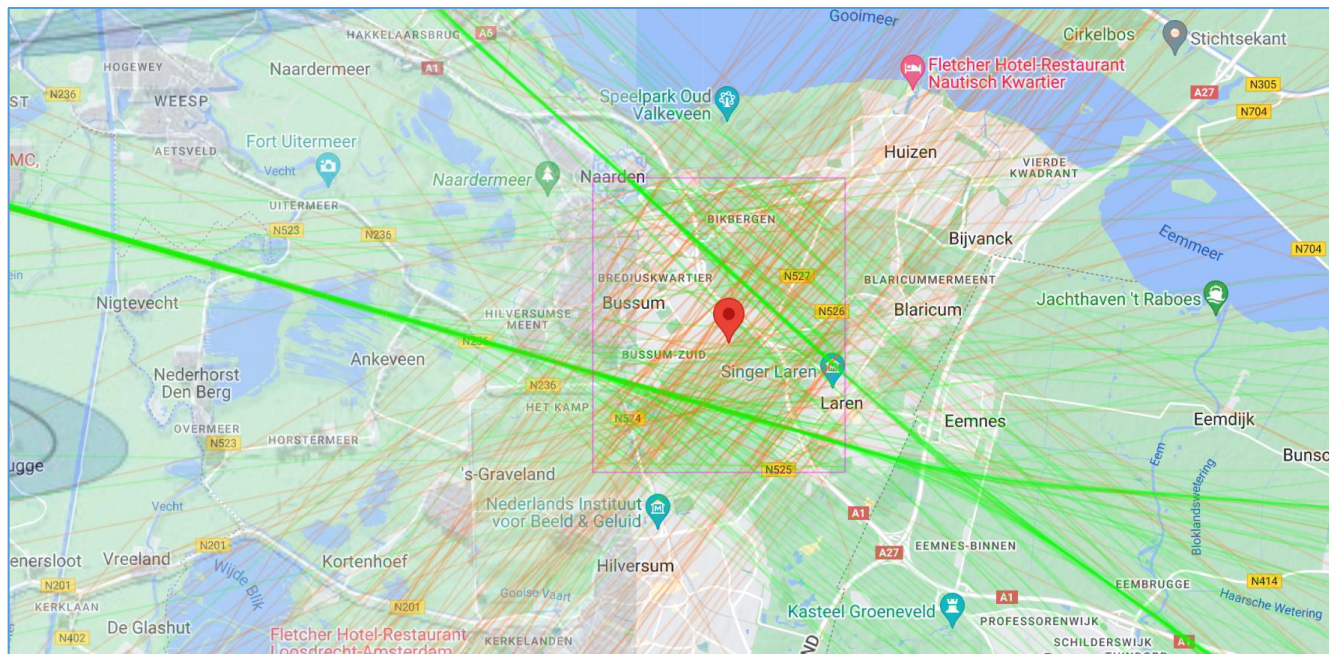
Op 30 januari 2023 beleefde Muiden het hoogste aantal vliegbewegingen van onze gemeente, t.w. 479, waarvan 436 onder de 1.000 meter hoogte. In dat kwartaal kwamen drie dagen voor met meer dan 400 vliegbewegingen.

Muiderberg had te maken met vergelijkbare aantallen, maar over deze plaats is het aantal vliegbewegingen onder de 1.000 meter lager dan in Muiden.

Sinds 2 januari 2023 is de Zwanenburgbaan wegens groot onderhoud langdurig gesloten en wordt er sinds die datum onder meer de Buitenveldertbaan vaker ingezet. Dit onderhoud zal pas in mei 2023 gereed zijn. Voor Muiden en Muiderberg zal dat in het tweede kwartaal voor veel hinder gaan zorgen.

Naarden en Bussum

Het zuidelijke gedeelte van onze gemeente ervaart de meeste hinder van het stijgende en dalende verkeer van de Kaag- en Aalsmeerbaan. In Naarden was er sprake van iets minder verkeer dan in het eerste kwartaal 2022, (-9%), terwijl in Bussum het verkeer met 17% toenam.

Op 4 december 2022 beleefde Bussum de meeste vliegbewegingen, t.w. 180, waarvan 72 tussen de 1.000 – 2.000 meter hoogte. Die dag was er sprake van dalende verkeer naar Kaag- en Aalsmeerbaan (rode lijnen) dat het stijgend verkeer afkomstig van de Buitenveldertbaan, Polder- en Zwanenburgbaan (groene lijnen) kruiste.

Uit Bussum kwamen aanzienlijk meer klachten dan in het eerste kwartaal 2022 en ook het aantal melders van klachten nam toe. Bij Naarden was het omgekeerde het geval.

Buurgemeenten

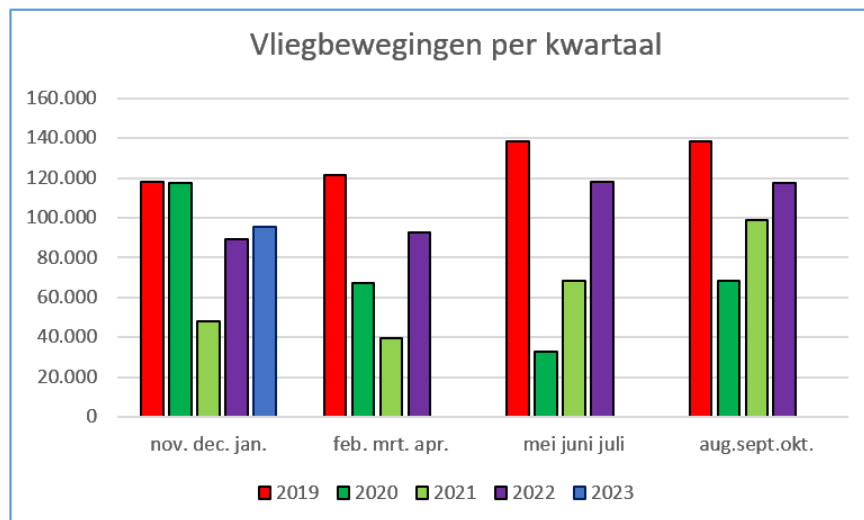
Het aantal klachten uit onze buurgemeenten vertoonde een lichte stijging van 5% ten opzichte van het eerste kwartaal 2022, maar het aantal melders steeg met bijna 60%. Het aantal melders van was bijna verdubbeld.

Nadere details over Gooise Meren en buurgemeenten kunt u vinden in de bijlagen 1 t/m 3.

Schipholregio

Het totaal aantal vliegbeweging van en naar Schiphol nam 7,2% toe ten opzichte van het eerste kwartaal 2022. Er waren 95.448 starts en landingen waarmee Schiphol op 81% van het niveau kwam van voor de coronaperiode. Het herstel van de luchtvaart heeft zich dus duidelijk ingezet.

Met uitzondering van de clusters Buitenveldertbaan, waartoe Gooise Meren behoort, en Kaagbaan, nam de gerapporteerde overlast af.

Nadere details over vliegbewegingen en klachten in de Schipholregio treft u aan in bijlagen 4 en 5.

Alternatieve klachtensite

Uit onvrede over het functioneren van het klachtenmeldpunt van BAS, heeft een groot aantal bewoners- en milieuorganisaties in juli 2021 een alternatieve klachtensite geopend. Deze site, <https://vliegherrie.nl/>, is als aanvulling op de klachtensite van BAS bedoeld, omdat het leed achter de vliegtuigoverlast bij BAS niet tot uitging komt. Voor diverse gemeentes bestaan overzichten, waaronder Gooise Meren. Op <https://vliegherrie.nl/meldingen-gemeente-gooise-meren> zijn aparte overzichten beschikbaar. Op 31 januari 2023 zijn er sinds het bestaan van deze site 190.352 klachten ingediend, waarvan 14.956 in het eerste kwartaal 2023. Door bewoners van Gooise Meren zijn in het eerste kwartaal 2023 98 klachten ingediend.

Uit ervaring blijkt dat veel omwonenden die in meer of mindere vorm hinder ondervinden van het Schiphol vliegverkeer niet goed weten waar ze hun klachten kunnen melden en het BAS meldpunt niet makkelijk weten te vinden. Ook de omslachtige registratieprocedure bij BAS weerhoudt veel gehinderden om hun klachten online te melden.

Het is aannemelijk dat klachten gemeld bij Vliegherrie niet (meer) bij BAS gemeld zijn, wat de rapportages van BAS zouden kunnen flatteren.

Geraadpleegde bronnen

Voor de samenstelling van dit verslag hebben wij gebruik gemaakt van:

- de kwartaalrapportage over het 1ste kwartaal 2023, die het B(ewoners) A(anspreekpunt) S(chiphol) (<http://www.bezoekbas.nl>) op 22 april 2023 heeft uitgebracht;
- de database onderhouden door het Platform Vlieghinder Regio Castricum (<https://www.vlieghinder.nl/>), waarin de vliegbewegingen tot een hoogte van 4.500 meter van en naar Schiphol worden vastgelegd..

Bijlage 1 Klachten en melders Gooise Meren en buurgemeenten

Klachten totaal	Gemeente	2023-1	2022-1	Toe-/afname	
	Muiden	397	646	-249	-38,5%
	Muiderberg	34	64	-30	-46,9%
	Naarden	17	32	-15	-46,9%
	Bussum	125	40	85	212,5%
	Gooise Meren	573	782	-209	-26,7%
	Blaricum	3	0	3	
	Eemnes	38	16	22	137,5%
	Hilversum	543	642	-99	-15,4%
	Huizen	96	83	13	15,7%
	Laren	5	5	0	0,0%
	Weesp	130	27	103	381,5%
	Buurgemeenten	815	773	42	5,4%
	Totaal	1.388	1.555	-167	-10,7%

Klachten 's nachts	Gemeente	2023-1	2022-1	Toe-/afname	
	Muiden	147	118	29	24,6%
	Muiderberg	24	22	2	9,1%
	Naarden	5	11	-6	-54,5%
	Bussum	18	15	3	20,0%
	Gooise Meren	194	166	28	16,9%
	Blaricum		0	0	
	Eemnes	1	1	0	0,0%
	Hilversum	137	69	68	98,6%
	Huizen	82	19	63	331,6%
	Laren	1	0	1	
	Weesp	27	1	26	2600,0%
	Buurgemeenten	248	90	158	175,6%
	Totaal	442	256	186	72,7%

Melders	Gemeente	2023-1	2022-1	Toe-/afname	
	Muiden	30	30	0	0,0%
	Muiderberg	12	8	4	50,0%
	Naarden	3	6	-3	-50,0%
	Bussum	16	8	8	100,0%
	Gooise Meren	61	52	9	17,3%
	Blaricum	1	0	1	
	Eemnes	2	1	1	100,0%
	Hilversum	41	22	19	86,4%
	Huizen	8	7	1	14,3%
	Laren	1	1	0	0,0%
	Weesp	15	12	3	25,0%
	Buurgemeenten	68	43	25	58,1%
	Totaal	129	95	34	35,8%

Bijlage 2 Vliegbewegingen Gooise Meren 1ste kwartaal 2023 versus 1ste kwartaal 2022 tot 4,5 km hoogte

1ste kwartaal 2023	Totaal	Waarvan 's nachts	Hoogste aantal 24 u	Gemiddeld per dag	Dalend	Stijgend	< 1.000 m	1.000 m - 2.000 m	2.000 m - 3.000 m	3.000 m - 4.000 m	> 4.000 m
Muiden	9.033	584	479	98	6.551	2.482	5.060	1.125	739	1.434	675
Muiderberg	8.484	563	430	92	6.172	2.312	3.373	2.298	645	1.356	812
Naarden	3.770	138	175	41	1.726	2.044	457	1.094	942	906	371
Bussum	7.147	74	180	78	1.373	5.774	258	924	1.957	3.649	359

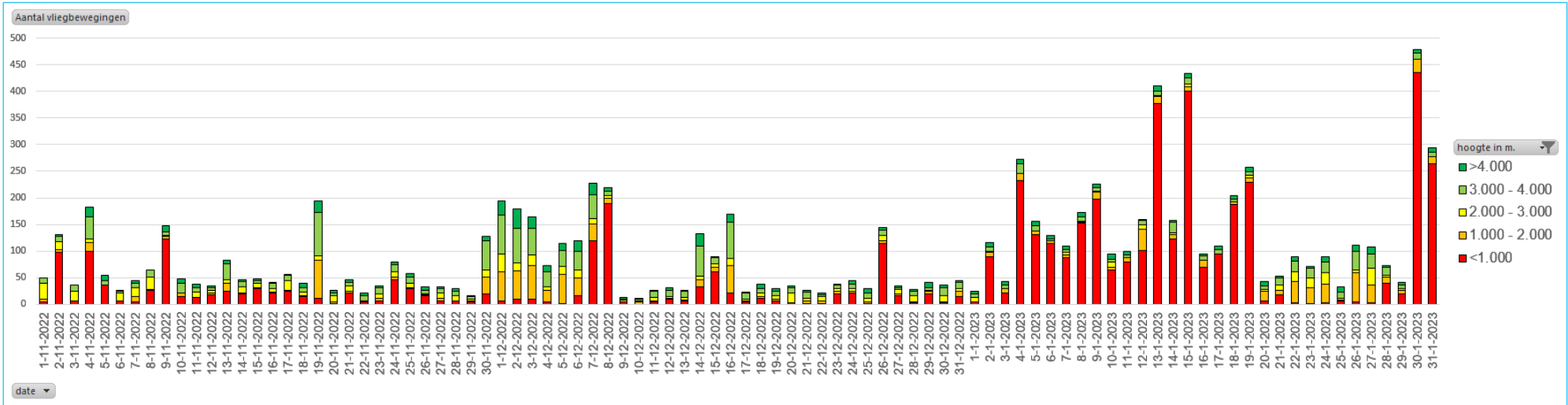
1ste kwartaal 2022	Totaal	Waarvan 's nachts	Hoogste aantal 24 u	Gemiddeld per dag	Dalend	Stijgend	< 1.000 m	1.000 m - 2.000 m	2.000 m - 3.000 m	3.000 m - 4.000 m	> 4.000 m
Muiden	8.737	630	353	95	6.255	2.482	4.607	1.190	650	1.555	735
Muiderberg	8.463	634	332	92	6.152	2.311	2.816	2.706	625	1.416	900
Naarden	4.157	174	178	45	2.277	1.880	208	1.787	795	924	443
Bussum	6.129	170	86	67	1.835	4.294	93	1.415	1.334	2.821	466

Toe- /afname 1ste kwartaal. 2023	Totaal	Waarvan 's nachts	Hoogste aantal dag	Gemiddeld per dag	Dalend	Stijgend	< 1.000 m	1.000 m - 2.000 m	2.000 m - 3.000 m	3.000 - 4.000 m	> 4.000 m
Muiden	296	-46	126	3	296	0	453	-65	89	-121	-60
Muiderberg	21	-71	98	0	20	1	557	-408	20	-60	-88
Naarden	-387	-36	-3	-4	-551	164	249	-693	147	-18	-72
Bussum	1.018	-96	94	11	-462	1.480	165	-491	623	828	-107

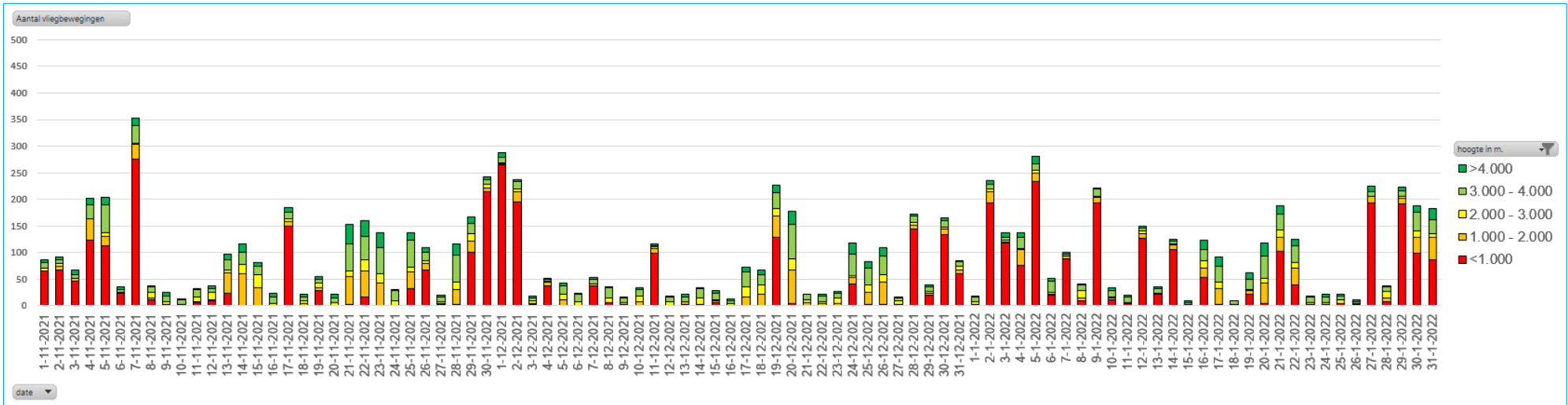
Toe- /afname 1ste kwartaal 2023	Totaal	Waarvan 's nachts	Hoogste aantal dag	Gemiddeld per dag	Dalend	Stijgend	< 1.000 m	1.000 m - 2.000 m	2.000 m - 3.000 m	3.000 - 4.000 m	> 4.000 m
Muiden	3%	-7%	36%	3%	5%	0%	10%	-5%	14%	-8%	-8%
Muiderberg	0%	-11%	30%	0%	0%	0%	20%	-15%	3%	-4%	-10%
Naarden	-9%	-21%	-2%	-9%	-24%	9%	120%	-39%	18%	-2%	-16%
Bussum	17%	-56%	109%	17%	-25%	34%	177%	-35%	47%	29%	-23%

Bijlage 3a Vliegbewegingen Muiden

1ste kwartaal 2023

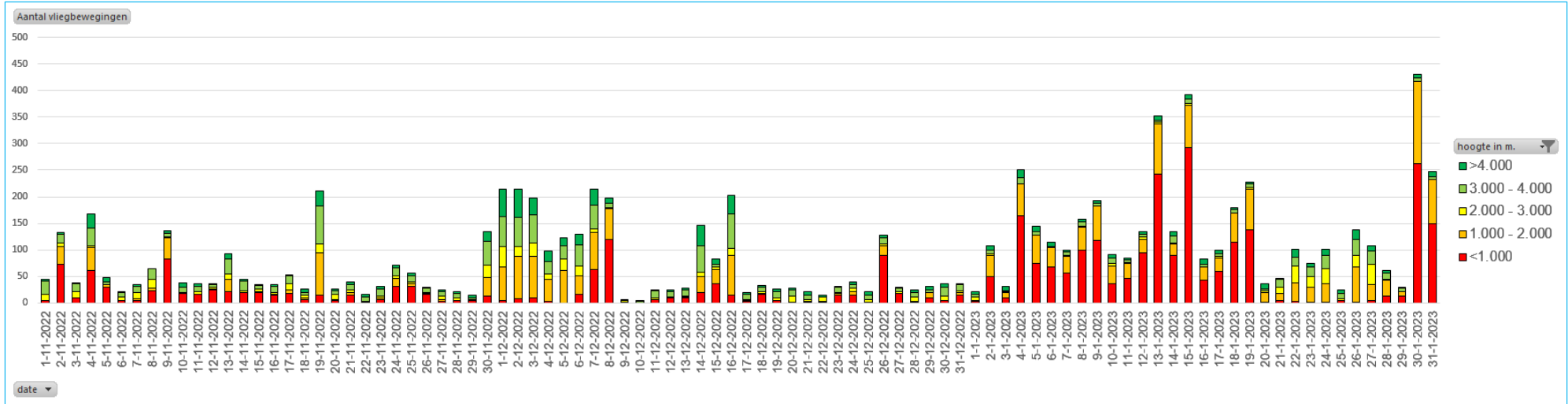

1ste kwartaal 2022

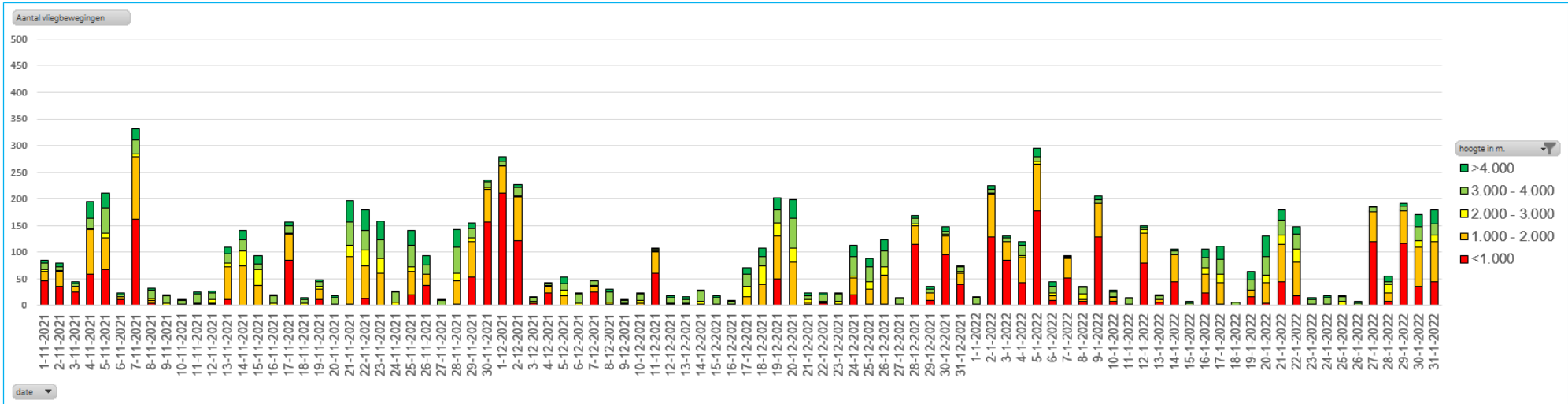

Bijlage 3b Vliegbewegingen Muiderberg

1ste kwartaal 2023

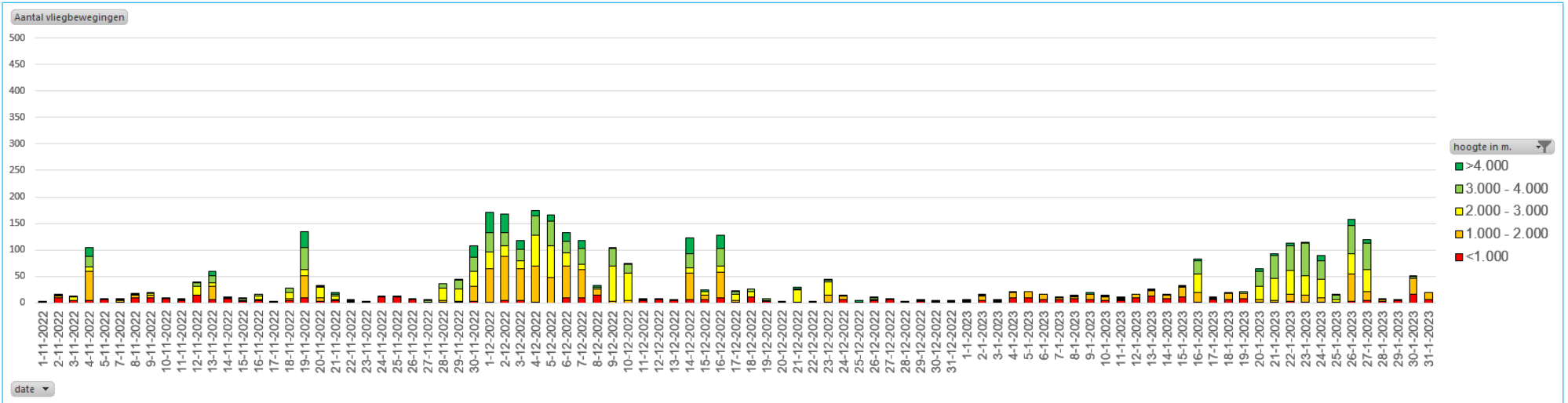

1ste kwartaal 2022

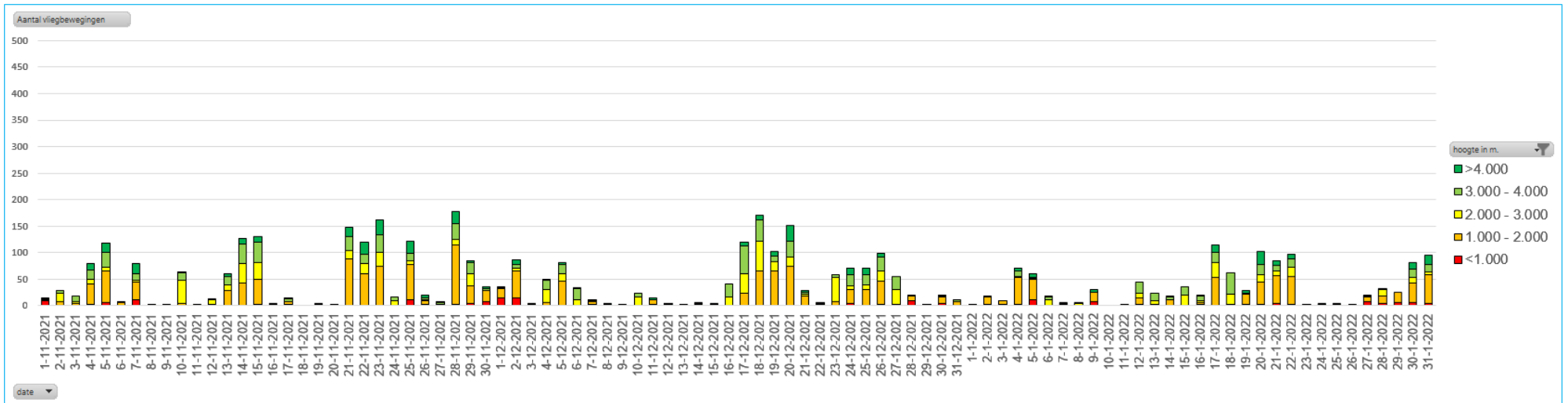

Bijlage 3c Vliegbewegingen Naarden

1ste kwartaal 2023

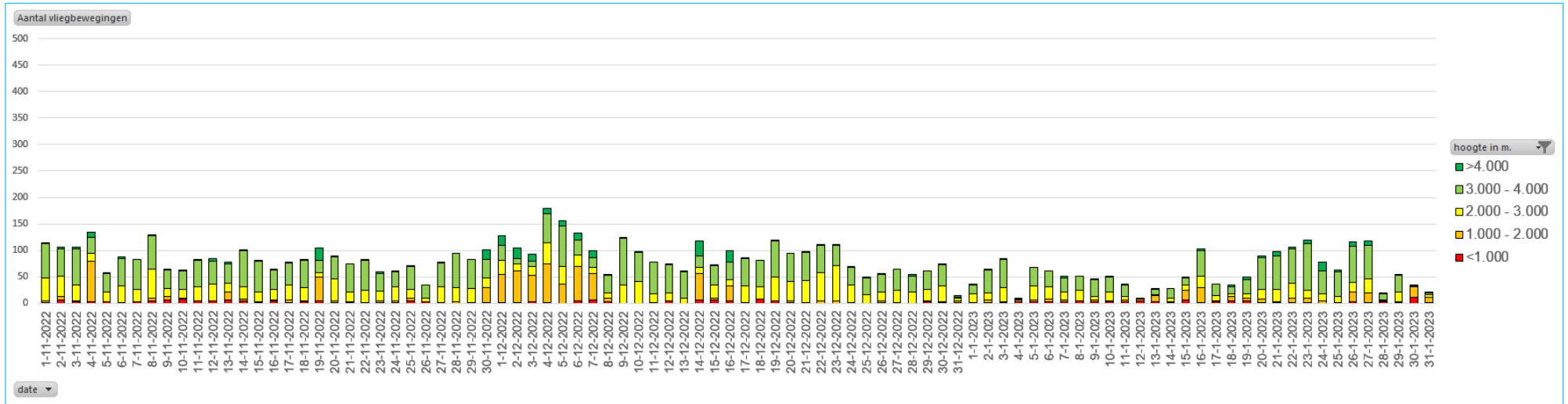

1ste kwartaal 2022

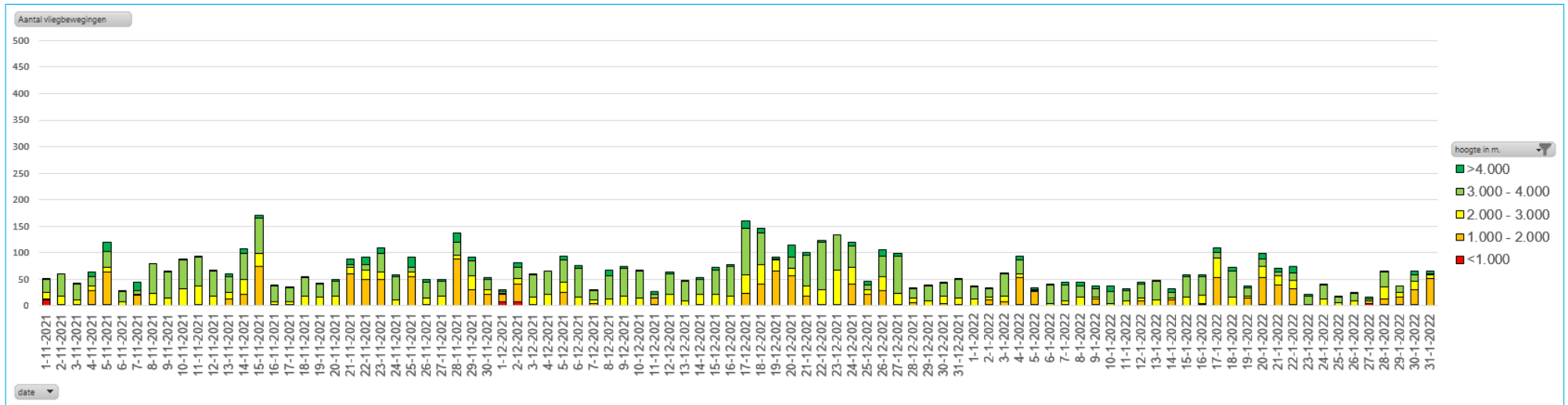

Bijlage 3d Vliegbewegingen Bussum

1ste kwartaal 2023

1ste kwartaal 2022

Bijlage 4 Klachten en melders regio Schiphol

Cluster	Klachten (periode, specifiek en algemeen)			
	2023-1	2022-1	Bij/af	in %
Aalsmeerbaan	11.772	30.773	-19.001	-61,7%
Buitenveldertbaan	8.672	8.087	585	7,2%
Kaagbaan	8.474	8.032	442	5,5%
Polderbaan	7.161	11.779	-4.618	-39,2%
Zwanenburgbaan	4.663	6.253	-1.590	-25,4%
Totaal	40.742	64.924	-24.182	-37,2%

Cluster	Melders			
	2023-1	2022-1	Bij/af	in %
Aalsmeerbaan	541	729	-188	-25,8%
Buitenveldertbaan	784	668	116	17,4%
Kaagbaan	444	539	-95	-17,6%
Polderbaan	449	525	-76	-14,5%
Zwanenburgbaan	434	302	132	43,7%
Totaal	2.652	2.763	-111	-4,0%

Toelichting:

Niet iedereen die overlast ondervindt laat zijn of haar klachten bij BAS registreren. De website van BAS met verplichte registratie kan een obstakel zijn.

In de kwartaalrapportages van BAS worden de zogenaamde veelmelders, dat zijn personen die op jaarbasis meer dan 500 klachten indienen, niet uit de cijfers verwijderd. Als een klein aantal personen een zeer groot aantal klachten indient, kan dat het algemene beeld vertekenen.

Bijlage 5 Vliegbewegingen van en naar Schiphol 1ste kwartaal 2023 en 1ste kwartaal 2022

baan	2023-1			2022-1			Mutatie absoluut			Mutatie in %		Meest gehinderde plaatsen	
	landingen	starts	totaal	landingen	starts	totaal	landingen	starts	totaal	landingen	starts		totaal
Helikopters		234	67	301	200	58	258	34	9	43	17,0%	15,5%	16,7%
Schiphol Oostbaan	04	234	404	638	277	429	706	-43	-25	-68	-15,5%	-5,8%	-9,6%
Kaagbaan	06	6.150	1	6.151	4.980	0	4.980	1.170	1	1.171	23,5%		23,5%
Buitenveldertbaan	09	2	3.113	3.115	0	2.561	2.561	2	552	554		21,6%	21,6%
Zwanenburgbaan	18C	7.239	916	8.155	7.294	183	7.477	-55	733	678	-0,8%	400,5%	9,1%
Aalsmeerbaan	18L	2	13.136	13.138	0	10.116	10.116	2	3.020	3.022		29,9%	29,9%
Kaagbaan	24	208	21.325	21.533	199	18.676	18.875	9	2.649	2.658	4,5%	14,2%	14,1%
Aalsmeer/Kaagbaan		210	34.461	34.671	199	28.792	28.991	11	5.669	5.680	5,5%	19,7%	19,6%
Polderbaan	18R	23.757	0	23.757	18.722	0	18.722	5.035	0	5.035	26,9%		26,9%
Schiphol Oostbaan	22	3.055	1.533	4.588	1.860	1.485	3.345	1.195	48	1.243	64,2%	3,2%	37,2%
Buitenveldertbaan	27	4.517	295	4.812	5.054	262	5.316	-537	33	-504	-10,6%	12,6%	-9,5%
Zwanenburgbaan	36C	583	1.221	1.804	1.837	2.159	3.996	-1.254	-938	-2.192	-68,3%	-43,4%	-54,9%
Polderbaan	36L	0	5.689	5.689	0	8.613	8.613	0	-2.924	-2.924		-33,9%	-33,9%
Zwanenburg/Polderbaan		583	6.910	7.493	1.837	10.772	12.609	-1.254	-3.862	-5.116	-68,3%	-35,9%	-40,6%
Aalsmeerbaan	36R	1.767	0	1.767	4.098	0	4.098	-2.331	0	-2.331	-56,9%		-56,9%
Totaal:		47.748	47.700	95.448	44.521	44.542	89.063	3.227	3.158	6.385	7,2%	7,1%	7,2%

De **geel** gearceerde aantallen hebben betrekking op de meeste gehinderde plaatsen genoemd in de rechter kolom. De banen die gebruikt worden voor landingen uit oostelijke richting (Buitenveldertbaan 27, Aalsmeerbaan 36R) en voor starts in oostelijke richting (Buitenveldertbaan 09, Aalsmeerbaan 18L en Kaagbaan 24) zorgen voor de meeste hinder in Gooise Meren en de Gooi- en Vechtstreek.

	2023-1	in %	2022-1	in %	Toe-afname	
Geluids-preferent	57.130	59,9%	51.190	57,5%	5.940	11,6%
Niet-preferent	38.017	39,8%	37.615	42,2%	402	1,1%
Helikopters	301	0,3%	258	0,3%	43	16,7%
Totaal	95.448	100,0%	89.063	100%	6.385	7,2%

